תמציית הדף היומי

דף מט

לרב ששת הולכת הדם כשרה בשמאל [אך בקבלה וזריקה דכתיב בהו כהונה ודאי בעי ימין] מדמוליך את הכף בשמאל [ואין להוכיח מהולכת איברים דמהני שמאל דאינה מעכבת כפרה] **ונדחו דבריו** ממתני' דזר וכו' פסול בקבלה הולכה וזריקה, **ובתר דשמעה אותבה לרב חסדא** דס"ל דהולכה בשמאל כשרה מ'ויזרקו הכהנים מידם' [של השוחט שהוא זר והוליכום לכהנים לזרוק] **אלא דעבוד מעשה איצטבא.** * **ריב"ל** בעי בחפן ומת אם אחר יכול ליכנס בחפינתו, **ור' חנינא** אמר דזו כשאילה של ראשונים [**ובהו"א** קאי אריב"ל, **ודחי'** דהא ר"ח קשיש מינה, **ובעי למימר** דקאי אר"ח שהוא מן הראשונים **ודחינן** דהלא ס"ל דלא בדמו של פר, **ומסיק דכשאלת הראשונים שנח' על ר"ח** וס"ל דאף בדמו של פר]. **ואמרינן דלמ"ד בפר ולא בדמו של פר** נפסל הדם וממילא אף החפינה, **ולמ"ד אפי' בדמו של פר** כשר **לר"פ** רק אי חופן וחוזר וחופן, **ולר"ה בריה דרב יהושע** דווקא אם אינו חופן וחוזר וחופן שהרי אין חופני שניהם שווים, **ומסקינן דחופן וחוזר וחופן** מהא דכך עושה חפינה שניה אוחז את הבזך בראשי אצבעותיו או בשיניו ומעלה בגודלו עד אצילי ידיו ומחזירה לחופניו **ואח"כ צוברה** שיהא עשנה שוהה לבוא, **וי"א מפזרה** שימהר עשנה לבוא [ובהו"א בעי להוכיח מהא דכך היתה מידתה דכשם שמידתה בחוץ כך בפנים, ודחי' דדילמא שאם רצה לעשות מדה עושה, או שלא יחסר ויותיר]. * **מותר לשתות שחלים בשבת** דכל המשקין שותה לרפואה, **ובמקום סכנה התיר ר"ח לריב"ל אף לשחוק**, והיה ר"ח בקי ברפואה דלא שאלו אדם על מכת פרדה לבנה ונתרפאה, והנ"מ בפרדה אדומה שראשי רגליה לבנות.

דף נ-נא

כה"ג ששחט את פרו ומת פליגי אי אחר נכנס במקומו דבפר ואפי' בדמו של פר או לא, **והשמועות: א. בקרבן פסח** נמנין ומושכין ידיהם עד השחיטה ולא עד הזריקה, וש"מ דלא בדמו של פר, **ודחי'** דשאני פסח דכתיב מהיות משה מחויתיה דשה. **ב.** אין פודין פטר חמור בשחוטה [ולא בעגל, ובחיה, טריפה, כלאים, וכו'], **ודחי'** דיליף מפסח בגז"ש דשה שה [אך לא לענין שיהא זכר תם ובן שנה דתפדה ריבה, אך לא לכולהו דא"כ שה מאי מהני]. **ג.** לאחר השחיטה נאמר והוציא את כל הפר ש"מ דנקרא פר, **ודחי'** דהוציא את כולה קאמר. **ד.** ואת פר החטאת ומיירי לאחר מתן דמים וקרי ליה פר, **ודחי'** דבעור בשר ופרש לכו"ע הוי פר ופליגי בדם. **ד.** בזאת יבוא אהרן אל הקודש בפר וזהו דמו [דאטו בקרניה מעייל], **ודחי** דבזה הוכשר לבוא. **ה.** הוי חטאת שמתו בעליה דלמיתה אזלא ואין אחר נכנס בדמו, **ודחי'** דהוי חטאת ציבור שאינה מתה, וכר"מ דאמר דפר יוהכ"פ הוי קרבן יחיד ודוחה שבת וטומאה, **וש"מ** דאיכא מ"ד דהוי קרבן ציבור, **ודחי רבא** דהא אמרו לר"מ דפר העלם של ציבור הוי קרבן ציבור וליכא למ"ד דהוי של יחיד, **אלא דפליגי** רק בכללא דדחיית שבת וטומאה דלת"ק ציבור דחי ולא יחיד, ולר"מ זמנו קבוע דחי, **ומקשינן לרבא** מהא דפר ושעיר של יוהכ"פ שאבדו והפריש אחרים תחתיהם **לר"י** ימותו **ולר"ש** ירעו משום שאין חטאת ציבור מתה, **ודחי' בהו"א** דמיירי בפר העלם דבר של ציבור ושעיר יוכ"פ. **ולמס' אמרינן** דאין חטאת השותפין מתה [וקרי ליה הכי כדי שלא יביאו כהנים פר בהוראה דהא לא איקרו קהל וציבור], **ועוד מקשינן לרבא** מר"א דבעי לדברי האומר פר יוה"כ קרבן יחיד מכלל דלאידך הוי דציבור, **ודחי'** דה"נ קרבן שותפין. * בעי למ"ד דפר יוהכ"פ קרבן יחיד **האם אחיו הכהנים בקיבעא מתכפרי** והויא חטאת השותפין ואינה עושה תמורה, **או דמתכפרי בקופיא** ועושה תמורה [אך אין להסתפק אי אזלינן בתר מקדיש והוא הכה"ג והוי דיחיד, או בתר מתכפר והם הכהנים, דהא איתא להדיא דמתכפר עושה תמורה (ועוד שנינו שם דמקדיש מוסיף חומש והתורם משלו על חבירו טובת הנאה שלו)], **והשמועות: א.** חומר בזבח מבתמורה שנוהג ביחיד ובציבור ודוחה שבת וטומאה ועושה תמורה, וחומר בתמורה שחלה על בע"מ קבוע ואינה יוצאת לחולין ליגזז וליעבד, **והאי זבח איירי בפרו של אהרן דעושה תמורה דהוי קרבן יחיד וש"מ דמתכפרי מקופיא**, ודחי דדילמא באילו של אהרן. **ג.** נאמר ג' פעמים 'אשר לו' שהכהן מביא משל עצמו [א. שלא יביא משל ציבור. ב. שלא יביא משל כהנים אף שמתכפרים בו. ג. שנה עליו הכתוב לעכב] **וש"מ דמתכפרי בקופיא, ודחי'** דע"כ שהכהנים קנו בגויה דאפקריה רחמנא גביה הכהנים, וה"נ נימא לגבי תמורה. * **חומר בזבח מתמורה, באיזה זבח איירי: א. קרבן יחיד**, לא דוחה שבת וטומאה. **ב. קרבן ציבור**, לא עושה תמורה. **ג. לרב ששת באילו של אהרן** דביום חול מיקרב קרבה. **ד. פרו של אהרן** ותמורה היינו שם תמורה, שהרי תמורתו לא קרבה אף בחול דהויא תמורת חטאת, **אבל שם זבח לא קתני** דאיכא בכור ומעשר דומיא דתמורה דחלין על בע"מ קבוע ואין יוצאין לחולין, אבל שם תמורה אחת היא. **ה. לא מוקמינן בפסח** אף דדוחה שבת וטומאה דקסבר אין שוחטין על היחיד [כר' יהודה דיליף לה מלא תוכל לזבוח את הפסח באחד וכיון שאינו בא בלא שותפות אינו עושה תמורה], ופסח נקרא קרבן יחיד אף שבא בכנופיא משום פסח שני. **ו. לא מוקמינן בפסח שני** דס"ל שאין פסח שני דוחה טומאה, דהרי כל עצמו של פסח שני אינו אלא שמפני הטומאה נדחה הפסח הראשון, **אך לר"י** דחי טומאה דהתורה חיזרה עליו לעשותו בטהרה, ואם לא זכה יעשנו בטומאה. * **לרבנן** שתי פרוכות היו ובינהם אמה והיה מהלך בינהם, **ולר' יוסי** פרוכת אחת היתה שנאמר והבדילה הפרוכת לכם, **ולרבנן הנ"מ במשכן** אך במקדש שני הואיל והיה גבוה ולא יכלו לעשות אמה טרקסין כמו במקדש ראשון עבוד ב' פרוכות דאיסתפקא להו אי קדושתיה כלפנים או כלחוץ. * **היכן היה פתח הפרוכת: א. לר' יהודה היה בדרום** ולכך הלך בין המזבח ולמנורה, **אך לא בין מנורה לכותל** שלא יושחרו בגדיו. **ב. לר' יוסי הפתח היה בצפון** ולכך הלך בין השולחן ולכותל. **ג. ר"מ ס"ל כר' יוסי דהפתח בצפון** אך היה מהלך בין שולחן למזבח **משום** שעשרה שולחנות שעשה שלמה עמדו מצפון לדרום והפסיקו המעבר, **א"נ** אף אי נימא דעמדו ממזרח למערב ס"ל דלאו אורח ארעא להיכנס להדיא [וכל שעה עיניו ניזונות מבית קדשי הקדשים], **ולר' יוסי** חביבין ישראל שאי"צ לשליח [וחביב הוא שלוחן להיכנס בפומבי].

דף נב

הספק באמה טרקסין: להו"א האם היתה מארבעים אמה של היכל או מעשרין אמה של קודש הקדשים, **ודחי'** דהפס' לא מנה אלא את החללים ולא את הכתלים ולאמה טרקסין היה מקום בפני עצמו וכדתנן במדות [כותל אולם ה', אולם יא', כותל היכל ו', אורך היכל מ', אמה טרקסין, אורך בית קדש הקדשים כ', כותל היכל ו', **תא** ו', כותל התא ה'], **ולמסקנא** הספק הוא אם קדושתו כלפנים או כלחוץ וכדבעי יוסף איש הוצל בקרא 'ודביר בתוך הבית מפנימה הכין לתתן שם' אי דביר גופיה שהוא האמה טרקסין היה מפנימה, או שמפנימה לדביר הכין את המקום לארון אבל הדביר עצמו היה בחוץ, ואף דקאמר יוסף איש הוצל שהוא איסי בן יהודה דרק ה' מקראות אין להם הכרע והם: שאת, משוקדים, מחר, ארון, וקם, הנ"מ באורייתא אך בנביאי איכא [אך בקרא דויעלו עולות ויזבחו שלמים לה' פרים לא הסתפק אי עולות הוו כבשים או דתרוויהו פרים ונפק"מ לפיסוק טעמים]. * הפרוכת החיצונה היתה פרופה מן הדרום וההפנימית מן הצפון והכהן עובר בניהם עד פתח הפנימית והופך פניו לדרום והפרוכת לשמאלו **עד שהגיע למקום הארון** דהא איירי בבית שני שכבר נגנז הארון [דכתיב תנו את ארון הקדש בית אשר בנה שלמה, וטעם שגנזו יאשיהו שלא יגלה לבבל] עם צנצנת המן [ליף בגז"ש 'שמה' מהארון], שמן המשחה [דורות מצנצנת], מקלו של אהרן [משמרת מצלוחית], וארגז פלשתים [תשימו בארגז מצידו]. * **נתן את המחתה במקום שני הבדים** וצבר את הקטורת ע"ג הגחלים והתחיל מכלפי פנים שהיא חוצה לו ומקרבה לכוון פניו כדי שלא יכווה, וי"א שעושה להיפך [דס"ל דאין להעביר על המצוות אלא צובר על הגחלים ראשון ראשון. מאיר].

דף נג

לצדוקים מתקן מבחוץ ומכנים דדרשי כי בענן אראה על הכפורת, **אך לחכמים** מתקן בפנים דכתיב ונתן את הקטורת על האש לפני ה', **וקרא דכי בענן** אתי למעלה עשן.* אם חיסר מסממניה חייב מיתה, ופטור על ביאה ריקנית כגון ששגג בביאתו, א"נ מיירי בהזיד בזו ובזו אלא שהכנים שתי הקטרות יחד שלימה וחסירה [דביאה ריקנית אין כאן משום השלימה שהכנים].* **אמרינן דמ"ט אצטריך קרא נוסף דוכסה למעלה עשן: א. לר' יוסף** לעיקרו. **ב. לאביי** לעלהו, דהא עיקרו יפה מעלים. **ג. לר' ששת** להצריך גם בשילה ובית עולמים, **ודחי** דזה נלמד מוכן יעשה לאהל מועד וכו', **אלא ללמד** לשאר יומות השנה. **ד. לרב אשי** למצוה ולעכב. **ה. לרבא** לעונש ולאזהרה, **ואזהרה** נאמרה קודם מיתה [דכתיב אראה על הכפורת] **ועונש** לאחר מיתה, ומה שנענשו בני אהרן דהורו בפני משה שמצוה להביא אש מהדיוט. * יוצא כשפניו להיכל דרך כניסתו ויליף זאת מויבא שלמה לבמה אשר בגבעון ירושלים, דמקיש חזרתו לירושלים לביאתו לגבעון, וכן כהנים בעבודתן לויים בדוכנן וישראל במעמדם וכן תלמיד הנפטר מרבו לא יחזירו פניהם [וכן נהג ר"א בפני ר' יוחנן, ורבא בפני ר' יוסף עד שרגליו נקפו באסקופה וברכו שיהא ראש לכרך].

דף נד

מיקום הארון: א. לר"א גלה לבבל שנאמר כלי חמדת בית ה', וכתיב נמי ויצא כל הדרה [חדרה], **וכן רשב"י** יליף לה מקרא דלא יוותר דבר [וכן ס"ל לתנא דמתני' מדקתני משניטל ולא קתני משנגנז]. **ב. לר' יהודה** נגנז במקומו שנאמר ויהיו שם עד היום הזה [וכן ס"ל לעולא בדעת רשב"י], **וקשיא** מקרא דבני שמעון דכתיב התם 'שם' וגלו, דהא סנחריב בלבל את הלשונות [ולהו"א מקשה מקרא דבני היבוסי דכתיב עד היום הזה ולא ישבו לעולם דלר' יהודה גלו נב' שנה, ולר' יוסי היה גפרית ומלח ז' שנים, ודחי' דלא כתיב התם 'שם']. **ג. לחכמים** נגנז בלשכת העצים [וכמעשה בכהן שבקש להראות לחבריו מקום רצפה משונה ויצאה נשמתו, ובקרדומו של כהן שנפלה שם ויצאה אש ואכלתו]. * **הבדים נראין ולא נראין** דדוחקין בפרוכת ובולטין כשני דדי אשה דבין שדי ילין. * **כאשר עלו לרגל גללו** את הפרוכת והראו את הכרובים שמעורין זב"ז, **ומיירי במקדש ראשון** דבמקדש שני לא היו כרובין, והפרוכת היא זו שהיתה בפתח שבאמה טרקסין דיג' פרוכות היו [ז' לשעירי העזרה, אחר לפתח אחד ואחד לפתח עזרה, שתיים לדביר, ושתיים לעלייה שלמעלה], **ולרב אחא מיירי במקדש שני** והיו הכרובים דצורתא שבקירות, **וכאשר ראו הנכרים זאת בשעת החורבן** הזילוה כי ראו ערותה [ובמשכן לא יכלו להיכנס קודם שכיסו את הכלים ככלה בבית אביה, וכן אחר שנתגרשה]. ***משניטל הארון** נתן את הדם על אבן השתיה ונקרא כך משום שממנו הושתת העולם **וכחכמים** שהעולם נברא מציון, **ולר"א** העולם נברא מאמצעיתו, **ולר' יהושע** מן הצדדים, **ולר"י נפחא** מאבן שירה ה' בים, **ולר"א הגדול** תולדות שמים משמים ותולדות ארץ מארץ.

דף נה

ההזאות בפר ושעיר של יום הכיפורים: נטל דם הפר מהממרס והזה בקדש הקדשים והניחו על כן הזהב שבהיכל, וכן שחט את השעיר וקבל דמו במזרק והזה בקדש הקדשים, ואחר שיצא לת"ק הניחו על כן הזהב השני, ונטל שוב את דם הפר, ולר' יהודה כן אחד היה. וכן הזה מתרוויהו על הפרוכות מבחוץ, ואח"כ עירבם ונתן על ד' קרנות מזבח הזהב, ולאחמ"כ על טהרו של מזבח ז' פעמים, והשירים נותן על מזבח החיצון. * **צורת ההזאה** אחת למעלה [ומצדד גב ידו כלפי מטה] ושבע למטה [ומצדד גב ידו כלפי מעלה] אבל לא על הכפורת או הפרוכת אלא כנגד עביה כמצליף [כמגנדא שמתחיל מלמעלה ויורד כלפי מטה] וילפינן מלפני הכפורת דשעיר שמיותר שהיה יכול ללמדו מפר ובא להקיש על ללפני דאינו על ממש, וליכא למימר איפכא דמעלה של פר מיותר שהרי נלמד משעיר וש"מ דלפני ממש כמו על, דא"כ 'לפני דשעיר' ישאר מיותר. * **בשעיר נאמר מנין ההזאות דלמעלה** דכתיב אותו, **ובפר נאמר** בהדיא שלמטה יזה שבע, **וילפינן** שמזה בשעיר שבע למטה מפר, ובפר מזה אחת למעלה משעיר, **ולא ילפינן מגופו** משום שנאמר ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר למימר שיהיו כל עשיותיהם שוות. * **לר"מ** מזכיר קודם את ההזאה של מעלה כגון אחת ושתים אחת ושלוש וכו', **אך לר"י** את של מטה מזכיר קודם ואמרינן דכל תנא מנה כפי אתריה [אצל ר"מ מונין מנין לכלל תחילה, ואצל ר"י מונין מנין לפרט תחילה], **והטעם שמזכיר הזאה של מעלה עם כל אחת מההזאות: לר"א** כדי שלא יטעה במנין, **ולר' יוחנן** הוא גזה"כ מדכתיב 'יזה' אצל ולפני הכפורת, **ואיכא בינייהו** בלא מנה ולא טעה [דלמ"ד שיליף מיתורא מעכב דכתיב חוקה]. * **לדעת ר' יהודה** לא עשו שופרות במקדש אלא לקיני נדבה ולא לחובה מפני התערובת, **והטעם: א. לר' יוסף** שמא יטעה הכהן ליטול משל נדבה [שדינם לעולה] ויעשם כשל חובה [שדינם אחד לחטאת ואחד לעולה] שלא כדין, **ומה"ט היה רק כן אחד להניח עליו את הדם ביוהכ"פ. ב. לרב דימי** גזירה שמא יוודע שמת בעלים של אחד הקינים ונמצאו מעורבות מעות כשרות עם פסולות, **וסבר ר"י דאין ברירה** ולכך לא נוכל להתיר ע"י ברירת ד' זוזי וזריקתן לים המלח.

להערות הערות ולהצטרפות לרשימת התפוצה במייל: k0504166339@gmail.com | מוקדי חלוקה ראשיים: **בביתו** * גבעה B : **מוקד ראשי**- דרכי איש- 0504166339 * שטיבלאך- דרכי איש [היכל השיעורים- בניילונית]
* אהל יששכר רח' המגיד ממעזריטש 144 [בניילונית] * קרלין- רח' ברים- 0527616637. * שטיבלאך פחד יצחק [בכניסה בניילונית] * אמשינוב- הרב גנגר-0527118594 * מולל דורשי ציון- [בניילונית]. * מולל
זצות- רח' מוצפי [בניילונית]. * ישיבת תורת רפאל- הבה"ח מ. אזולאי הי"ו. * אהל תורה- רח' הרב קארו [בניילונית] * בוסטון- נציג 0548461804 * היכל עובדיה- הרב אשר עמר הי"ו * ישיבת ברכת מרדכי-
הרב טלר * **חדש**-ישיבת טשכנוב- ברלב | **ירושלים**- מקור ברוך-0527667506 * בית ישראל- מיר- 0583221000 | **דרושים עוד נציגים הרוצים לזכות את הרבים ולפתוח מוקדי המצה נוספים- פנו למערכת.**

- החל מהשבוע פ' בהעלותך יחל בס"ד להימסר שיעור סיכום מידי יום שישי בשעה 15.30 [למשך חצי שנה] על ז' הדפים שנלמדו במשך השבוע בהיכל השיעורים שע"י שטיבלאך דרכי איש -

~הגיליון יוצא מידי שבוע בסיועם הרב של 'ת"ת חניכי הישיבות' יזכם ה' לגדל ולחנך את ילדי ישראל על ברכי התורה והיראה בדרך ישראל סבא~